

**OSNOVNI PAKET
ZDRAVSTVENIH USLUGA
ZA
PRIMARNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU**

A. Obim preventivnih usluga za djecu do 15 godina

Preventivni pregledi za novorođencad, odojcad, malu djecu i školsku omladinu do 15 godina, koje obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje, su pregledi kod izabranih pedijatara i izabranih doktora i to:

- preventivni pregledi novorođencadi u I mjesecu i to pregled pri izlasku iz porodilišta, nakon dvije nedelje i nakon četiri nedelje, a u odojckom dobu u III, V, VII (sa kontrolom KS-anemija, i urina), IX i XII mjesecu,
- preventivni pregled male djece u 2. i 4. godini starosti (u 4.godini raditi: glikemiju, holesterol, određivanje arterijske tenzije, psihološko testiranje procjenu cula vida, sluha i govora),
- preventivni pregled pred polazak u osnovnu školu (sastavni dio pregleda predstavlja i psihološko testiranje (psiholog) i pregled logopeda,
- preventivni pregledi u 2., 4., 6. i 8. (zadnjem) razredu osnovne škole,
- preventivni pregled djeteta ili školske djece prije vakcinacije, ako nije bio obavljen, prethodono, predviđeni preventivni pregled,
- preventivni pregled djece do 15. godine starosti u slučaju pojave epidemije neke od zarazne bolesti,
- pregled razvojno ometene djece (djece sa posebnim potrebama) i omladine do 15 godina sa prijavom u registar,
- 4 patronažne posjete sa savjetovanjem kod djeteta u prvoj godini života,
- po jedna posjeta djetetu u 2. i 4. godini života,
- učešće u grupnim zdravstveno vaspitnim programima, koje organizuje primarna zdravstvena djelatnost.

Preventivni pregledi sadrže:

- licnu i porodicnu anamnezu,
- uzimanje anamnestičkih podataka, fizikalni pregled po organima i sistemima, procjena cula (vid, sluh, govor), mentalne zrelosti po standardnim metodama, razvoj i stanje skeleta (kicma, ravni tabani), ocjena govora u drugoj godini života, i palpacija štitnjace, pregled testisa (na rođenju, u šestom mjesecu i sa navršenom prvom godinom), mjerenje tjelesne dužine-visine i težine, upotreba tabela rasta, body mass index,
- razvojne skrining testove, prilagodene starostnoj dobi djeteta.

Osim navedenih raditi i dodatne skrining testove zavisno od uzrasta djeteta:

- skrining sve djece za urođeni poremećaj metabolizam, (fenilketonurija i hipotireoidizam) 4. i 5. dana po rođenju,
- skrining razvojnih anomalija kukova u toku prve sedmice života u porodilištu a potom za nerizicnu grupu u trecem mjesecu raditi ultrazvucnom dijagnostikom,

Sastavni dio minimalnih prava djece, školske djece do 15 godina su i:

- imunoprofilaksa i hemioprofilaksa za spriječavanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom,
- razvrstavanje djece ometene u psihofizickom razvoju i spriječavanje težih komplikacija,
- individualna savjetovanja kod zdravstvenih saradnika (psiholog, logoped, defektolog) u njihovim timovima, koji su uključeni u njihov pregled,
- sanitarno-higijenski nadzor nad vrticima i školama najmanje jedan put mjesečno (nadzor nad režimom ishrane, monitoring higijenske ispravnosti hrane).

Prava iz zdravstvenog osiguranja, koje se ostvaruju na primarnom nivou, odnose se i na izdavanje potvrda i uvjerenja o sposobnosti djeteta za upis u vrtic, osnovnu školu, upućivanje na organizovani boravak i klimatsko liječenje, ocjena sposobnosti za bavljenje određenim sportom na casovima fizickog vaspitanja.

Na području zaštite oralnog zdravlja paket usluga i prava za djecu do 15 godina uključuje i preventivne stomatološke mjere:

- fluor tablete za djecu do 15 godina,
- 1 preventivni stomatološki pregled svake školske godine kod daka do 15 godine,
- fluorisanje sa premazima, želeima ili drugim fluornim preparatima do dva puta mjesečno kod djece u vrticima i školama i to do 15. godine starosti ili kombinacija fluorisanja sa uzimanjem tableta fluora za djecu mladu od 6 godina,
- zalivanje fisura mlijecnih molara i prvih i drugih stalnih molara kod djece do 15. godine starosti i to najviše jedanput na dvije godine,
- učešće u grupnim zdravstveno vaspitnim aktivnostima sa djecom do šest godina i roditeljima (ucenje o: redovnom i pravilnom čišćenju zuba, pravilnoj nekarijesnoj ishrani, značaju pravilnog disanja na nos, odvikavanja od sisanja prsta i cucle, ocuvanju mlijecenih zuba, ulozi mlijecenih zuba u ishrani, govoru i estetskom izgledu, ocuvanju prostora za stalne zube),
- kontrola plaka sa bojom, određivanje Plak indeksa i uklanjanje plaka sa zuba,

B. Obim preventivnih usluga za starije od 15 godina

- vakcinacija starijih od 65 godina protiv gripe ali samo onih koji boluju od hroničnih respiratornih oboljenja, oboljenja sistema krvotoka, bubrega, hroničnih metaboličkih poremećaja i koji se nalaze u institucijama za kolektivni smještaj,

- dva sistematska pregleda školske djece između 15 i 18 g (1. i 3. razred srednje škole),
- dva sistematska pregleda studenata (I i III godina studija).

Sastavni dio minimalnih prava za starije od 15 godina su i :

- imunoprofilaksa i hemioprofilaksa za sprječavanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i Programom obaveznih imunizacija stanovništva (završetak vakcinacije po kalendaru vakcinacije koju su do tada pratili izabrani pedijatri),
- sanitarno-higijenski nadzor nad i u školama i objektima za smještaj učenika i studenata najmanje jedan put mjesečno (uz kontrolu i režima ishrane).

C. Obim preventivnih usluga za žene

U okviru minimalnih prava žene imaju pravo na:

- savjetovanje žena u reproduktivnom dobu o kontracepciji odnosno planiranju porodice i sprječavanju, zaraznih, polnih bolesti, koje uključuje po potrebi i ginekološki pregled. Taj pregled je sastavni dio prava iz obaveznog osiguranja kod prve posjete žene kod izabranog ginekologa zbog savjetovanja o planiranju porodice, nakon porodaja, abortusa i promjene kontracepcijske metoda ili ako je došlo do prekida upotrebe kontracepcije u roku od 12 mjeseci,
- određivanje i propisivanje indikovanih kontracepcijskih metoda,
- mehanicka intrauterina kontracepcijska sredstva,
- sistematski pregled zuba za vrijeme trudnoce, fluor tablete za vrijeme trudnoce i dojenja novorođenčeta za prvih 6 mjeseci starosti djeteta,
- preventivni pregled trudnice u I trimestru trudnoce i četiri kontrolna pregleda trudnoce, koji sadrži ginekološki pregled, opšti somatski pregled, mjerenje tjelesne težine i krvnog pritiska i laboratorijske pretrage: KKS, GUK-ŠUK, pregled urina, krvna grupa i Rh faktor, ICT, serološke pretrage na sifilis, TORCH test, test na hepatitis B i HIV/AIDS, a u slučaju visoko rizicne trudnoce prema indikacijama,
- prenatalno određivanje kariotipa fetusa iz celija plodove vode kod svih trudnica sa 35 i više godina pri zacecu,
- individualna savjetovanja u vezi sa trudnoćom, koja se odnose na fizicka opterećenja, ishranu, životni stil (pušenje, droge, alkohol) i tome slicno,
- indirektni Coombsov test kod svake trudnice u 28. nedelji trudnoce i desenzibilizacija Rh negativnih žena sa imunoglobulinom, kao i desenzibilizacija Rh negativnih žena nakon porodaja ili abortusa,
- 3 ultrazvucni pregled u toku trudnoce (prvi do 16 nedelje trudnoce, drugi do 26 nedelje trudnoce i treci do 34 ili 35 nedelje trudnoce), a kod rizicnih trudnoca prema indikacijama,

- pregled i savjetovanje 6 nedelja nakon porodaja i jednom poslije šest mjeseci, odnosno 3 nedelje nakon spontanog ili dozvoljenog abortusa ili ekstrauterinog graviditeta. Pregled je kombinovan sa PAP testom, potrebnim laboratorijskim pretragama, savjetovanjem i određivanjem metode kontracepcije,
- 1 patronažnu posjetu trudnici sa savjetovanjem o nacinu života u trudnici i pripremi za porodaj, o dojenju, pravilnoj ishrani i njezi novorodenceta (odojceta),
- pregled za otkrivanje raka na vratu materice (test PAP) i to na 3 godine jedanput u životnoj dobi od 20. do 75. godine starosti,
- pregledi za rano otkrivanje raka dojke i to jedanput na 3 godine sa klinicnim pregledom dojke i po potrebi sa mamografijom. Kod žena u rizicnoj grupi (sa rakom dojke kod majke, sestre, kcerke) pregledi se obavljaju svake godine,
- do 2 patronažne posjete kod babinjare,
- 1 patronažnu posjetu žena, koje više od 3 godine nisu bile na pregledu zbog otkrivanja odnosno sprecavanja raka vrata materice.

Sastavni dio minimalnih prava za žene su i :

- otkrivanje i liječenje steriliteta,
- liječenje zuba kod trudnica (bez protetskih radova).

D. Ostale preventivne usluge koje obezbjeđuje zdravstveno osiguranje

Paket usluga za starija lica na primarno m nivou uključuje i skrining preglede i patronažne posjete i to:

- rano otkrivanje povišenog krvnog pritiska, holesterola i triglicerida i riziko faktora za pojavu bolesti srca i krvnih sudova kod muškaraca nakon 50. godine starosti i kod žena nakon 55. godine starosti i to svakih 5 godina jedanput . To otkrivanje može se obaviti i uz redovni kurativni pregled, a izuzetno kao posebna usluga, ako osoba nije bile više od 5 godina na pregledu i liječenju kod izabranog doktora. Ti pregledi uključuju otkrivanje povišenog krvnog pritiska i laboratorijsko otkrivanje povišenog holesterola, triglicerida i šećera u krvi,
- 2 patronažne posjete godišnje oboljelim od distrofije, multiple skleroze, cerebralne paralize, šećerne bolesti, duševnih bolesti, malignih bolesti i narkomanije,
- 2 patronažne posjete kod osiguranih lica sa aktivnom tuberkolozom,

Cjelokupno stanovništvo u okviru osnovnog paketa usluga ima pravo i na usluge koje su vezane sa sprijecavanjem i liječenjem zaraznih bolesti. Obim tih usluga je sljedeci:

- imunoprofilaksa i hemioprofilaksa u skladu sa Zakonom i Programom o obaveznim imunizacijama stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji RCG koji Ministarstvo zdravlja donosi svake godine. Izuzetak su lica, kod kojih postoje kontraindikacije za vakcinaciju,
- imunoprofilaksa protiv određenih zaraznih oboljenja koja nisu navedena u Programu o obaveznim imunizacijama stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji RCG, ako to nalaže epidemiološka situacija, odnosno naredi Ministarstvo zdravlja,
- izolacija odnosno karantin osoba, koje su inficirane i koje bi mogle prenositi i širiti zarazne bolesti na stanovništvo u svojoj okolini,
- imunoprofilaksa sa imunoglobulinom lica, koja bi mogla oboljeti od zarazne bolesti, a još nisu zaštićena sa vakcinacijom (a u skladu sa medicinskim indikacijama),
- hemioprofilaksa lica, koja su izložena opasnosti zarazne bolesti, koja se može spriječiti sa preventivnom upotrebom određenih lijekova,
- usluge, koje se odnose na obavezno liječenje osoba, koje su inficirane i koje mogu prenositi bolest na druga lica u okolini i prouzrokovati širenja bolesti (karantin, izolacija, obavezno liječenje).

E. Obim prava i usluga iz kurativnog rada kojeg pružaju izabrani doktori i centri za podršku

Paket prava i usluga iz kurativnog rada odnosi se na:

- preglede i liječenje kod doktora u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti,
- laboratorijske, ultrazvučne i rentgenske preglede na primarnom nivou koje, na osnovu medicinske opravdanosti, odredi izabrani doktor,
- fizioterapijske usluge odnosno ambulantnu rehabilitaciju na primarnom nivou, koju propiše izabrani doktor,
- specijalističke, konzilijarne i druge usluge specijalista koji rade u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti u Centrima za podršku izabranim doktorima i to kod specijaliste za plućne bolesti (pneumoftiziologa), radiologa, psihijatra, dječijeg psihijatra, i pedijatra osposobljenog za područje razvojne pedijatrije,
- usluge zdravstvenih saradnika (psihologa, logopeda, defektologa, socijalnog radnika),
- usluge liječenja u stanu/kuci,
- stomatološke usluge djeci do 15. godina, trudnicama, hitna stanja u stomatologiji i starijim od 65. godina,
- lijekove i medicinska sredstva, koja se upotrebljavaju u ambulantama odnosno organizacionim jedinicama primarne zdravstvene zaštite i koji se ne propisuju na recepte.

Sve usluge, nabrojane u prethodnom stavu uključene su u paket prava, ako ih obavi odnosno odredi izabrani doktor, izabrani ginekolog odnosno stomatolog osiguranog lica.

Ako ih osiguranik ostvari bez radnog naloga izabranog doktora, te usluge mora da plati sam.

Izuzetak su usluge bez uputa izbranih doktora, ako se radi o hitnoj medicinskoj pomoci.

Pravo na preglede i liječenje kod doktora u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti odnosi se na:

- pravo na prvi pregleda i odgovarajuće liječenje kod izabranog doktora,
- pregleda i liječenja kod doktora doma zdravlja, koji rade u centrima za podršku izabranim doktorima,
- ponovni pregled, ako je njihovu opravdanost ustanovio izabrani doktor odnosno doktor u centrima za podršku izabranim doktorima,
- pregleda i liječenja i kod drugih doktora u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti u slučajevima potrebe za hitnom pomoci, odnosno ako se radi o urgentnim uslugama.

Laboratorijske usluge, koje se obavljaju na primarnom nivou i predstavljaju sasatvni dio paketa prava i usluga su:

- K-sedimentacija eritrocita (Se), fibrinogen, K-eritrociti (E), K-hemoglobin (Hb), K-hematokrit (He), MCV, MCH, MCHC, K-leukociti (Le), K-diferencijalna krvna slika, K-retikulociti (Rtc) K-trombociti (Tr), K-vrijeme krvarenja (VK) i koagulacije (VK) K-protrombinsko vrijeme (PV), S,P-glukoza (GUK-ŠUK), oralni test opterećenja glukozom (o-GTT) ili postprandijalna glukoza, S-urea, S-kreatinin, S-acidum uricum, S-ukupni proteini, S-ukupni bilirubin, S-konjugovani bilirubin, S-holesterol, S-trigliceridi, S-aspartat aminotransferaza (AST), S-alanin aminotransferaza (ALT), S-gama-glutamil transferaza (GGT), S-alkalna fosfataza (AF), S,U-alfa amilaza, S-ukupni kapacitet vezivanja željeza (TIBC), S-slobodni kapacitet vezivanja željeza (UIBC), S-željezo (Fe), S-kreatin kinaza (CK i CKMB), S-joni natrijuma (Na⁺), S-joni kalijuma (K⁺), S- joni kalcijuma (Ca⁺⁺), S-ukupni kalcijum, F-hemoglobin kvalitativno (okultno krvarenje), U-kompletan pregled urina (hemijska analiza, sediment, specifična težina), U-hemijska analiza urina (glukoza, ketoni, proteini, urobilinogen, hemoglobin), U-sediment urina (leukociti, eritrociti, cilindri, kristali, nitriti, paraziti, bakterije), U-biuret proba, dokaz fenilketonurije, mekonium test za otkrivanje mukoviscidoze, CRP, AST-o i Monostikon test, brisevi (ždrijela, usne duplje, jezika, nosa, uha, oka, rane, pupka, kože, vagine, cerviksa, vulve, glansa, prepucijuma, uretre, dojke, celofan bris) sa antibiogramom, pregled na dermatomikoze (nokta, kože i dlake), kultura na gljivice (ždrijela, usne duplje, jezika, nosa, sputuma, uha, oka, kože, kose, nokta, vulve, glansa, prepucijuma, uretralnog i vaginalnog sekreta, stolice), urinokultura, koprokultura, vaginalni sekret, mikroskopski pregled stolice na parazite, protozoe i amebe (nativno), osnovni test trudnoće.

Rentgenski pregledi koji se obavljaju na primarnom nivou i spadaju u paket usluga su:

- snimanje skeleta odnosno kostiju,
- snimanje organa i sistema kao npr. larinksa, traheje, disajnih puteva, pluća, mediastinuma, ekstremiteta,
- snimanje paranazalnih šupljina,
- nativno snimanje abdomena,
- mamografije.

Ultrazvučne usluge na primarnom nivou su:

- ultrazvučni pregled kukova kod odojčadi,
- ultrazvučne pregled abdomena i retroperitoneuma,
- ultrazvučni pregled mekih tkiva,
- ultrazvučni pregled limfnih žlijezda,
- ultrazvučni pregled štitne žlijezde,
- ultrazvučni pregled dojki,
- ultrazvučne pretrage trudnica.

U minimalni obim usluga i prava ubrajaju se i ambulantne fizioterapeutske usluge odnosno usluge ambulantne rehabilitacije u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti. To su:

- parafin,
- kineziterapija,
- TENS,
- kriomasaža,
- stabilne galvanizacije,
- elektroforeza lijekova,
- diadinamične struje,
- elektrostimulacije,
- UZ terapije,
- interferentne struje,
- korektivne vježbe.

Trajanje terapije i broju usluga, će odrediti izabrani doktor sam ili na osnovu mišljenja, odnosno preporuke, odgovarajućeg specijaliste.

Sastavni dio paketa usluga predstavljaju i ambulantne, usluge specijalista u: Centru za plućne bolesti i TBC, Centru za dijagnostiku, Centru za mentalno zdravlje, Centru za djecu sa posebnim potrebama, koji rade na primarnom nivou. Oni obavljaju djelatnost na osnovu radnog naloga izabranih doktora i to usluge koje su predviđene za navedene specijalnosti.

E. Obim prava iz kućnog liječenja

Paket prava i usluga uključuje i pravo na kućnu posjetu doktora i potrebno kućno liječenje koje sprovodi patronažna sestra (po nalogu izabranog doktora), ako je:

- osiguranik nepokretan ili zbog svog zdravstvenog stanja ne može doći na pregled kod svog izabranog doktora,
- osiguranik bio otpušten iz bolnice, jer je akutno liječenje bilo završeno, ali mu je još uvijek potrebno pružati zdravstvene usluge, a zbog svog zdravstvenog stanja nije sposoban doći kod svog izabranog doktora,
- zdravstvene usluge (previjanje i obrada rana, davanje injekcija, infuzija, hranjenje na sondu, promjene kanila, katetra i sl.), određene fizioterapeutske usluge, mjere za sprečavanje dekubitusa, davanje odnosno kontrola uzimanja lijekova, individualna savjetovanja o ishrani, itd.

F. Paket usluga i prava iz stomatologije

U paket usluga iz stomatologije spadaju, pored preventivnih usluga za djecu i školsku omladinu do 15 godina, i:

- usluge liječenja zuba i usne šupljine kod izabranih stomatologa kod djece, školske i druge omladine do navršene 15. godine života,
- interceptivne ortodontske usluge, koje se mogu obaviti do navršene 15. godine života (preventivne ekstrakcije, selektivna brušenja, vježbe sa špatulom, odvikavanje od loših navika), pokretne ploče i aparati,
- usluge hitne stomatološke pomoći kod osoba u starosti od navršene 15. pa do 65. godine starosti, a to su, pored pregleda, usluge trepanacije, incizije i ekstrakcije, uključujući i lokalnu anesteziju, liječenje akutnih lokalnih infekcija usne šupljine i zbrinjavanje povreda vilica i usne šupljine,
- usluge liječenja zuba i usne šupljine kod osoba, starijih od 65 godina, koje su opredeljena u spisku usluga i koje finansira Republički fond za zdravstveno osiguranje,
- zubno-protetičke usluge.

Navedene stomatološke usluge su sastavni dio paketa usluga, ako ih obavi izabrani stomatolog osiguranog lica.

Lica starija od 65 godina imaju prava na sljedeće usluge:

- jedan pregled kod izabranog stomatologa, koji se obavi prije početka sanacije zuba,
- usluge rentgenske dijagnostike zuba i usne šupljine (običan RTG odnosno panoramski snimak),
- liječenje, vadenja i punjenja zuba,

- usluge liječenja mekih tkiva usne šupljine (bez čišćenja zuba i odstranjivanja zubnog kamenca),
- zubno-protetičke usluge,
- ponovni pregled kod izabranog stomatologa jednu godinu nakon završenog liječenja odnosno zubno-protetičke rehabilitacije,
- u okviru paketa usluga ima osigurano lice pravo na navlaku ili krunicu, ako je zubna kruna toliko oštećena, da više nije moguća njena restauracija sa plombiranjem odnosno nadogradnjom,
- pravo na most je obezbjeđeno, ako licu nedostaje u jednoj vilici najmanje 5 zuba u redu, koji može biti prekinut sa jednim ili dva postojeća zuba. U nedostajuće zube ne ubraja se umnjak,
- djelimična proteza je sastavni dio paketa usluga, ako osiguranom licu nedostaje na kraju zubne vrste pored umnjaka najmanje još 3 zuba, a u istom ili drugom kvadrantu još najmanje 3 zuba,
- na totalnu protezu osoba ima pravo, ako joj nedostaju svi zubi u jednoj vilici.

G. Pravo na lijekove

Medu prava iz paketa usluga, koja su obezbjeđena u obaveznom osiguranju, spada i pravo na lijekove koji se mogu propisivati na recepte. Osigurano lice ima pravo na lijekove na recept, ako mu ga je propisao njegov izabrani doktor, a lijek se nalazi na pozitivnoj listi koju utvrđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje.

U obim prava uključuje se i pravo na lijekove, medicinska sredstva i materijale, koji se upotrebljavaju u dijagnostici i liječenju kod izabranih doktora, izabranih stomatologa, u slučaju liječenja u kuci, i u drugim jedinicama primarne zdravstvene djelatnosti, a koji se ne propisuju na recepte. Te lijekove, medicinska sredstva i materijale mora obezbjeđiti zdravstvena ustanova odnosno davaoc usluge.

Paket usluga ne sadrži pravo na lijekove, medicinska sredstva i materijale, (ne mogu se propisivati na recept). A to su:

- lijekovi, koji se mogu upotrebljavati isključivo pod kontrolom doktora odnosno zdravstvenih radnika, ili koje mogu davati samo za to osposobljeni zdravstveni radnici i to:
  - ampulirani lijekovi,
  - infuzioni rastvori,
  - vakcine, serumi,
  - reagensi za laboratorijske preglede,
  - kontrastna i dijagnostička hemijska sredstva,
  - intrauterina i mehanička kontracepcijska sredstva,
  - lijekovi, koji se upotrebljavaju u urgentnoj medicini,
- lijekovi, koji se upotrebljavaju kod bolničkog liječenja odnosno liječenja u klinikama i institutima,
- materijali, koji služe za šivanje rana,

- radioizotopi,
- djecija i vještacka hrana,
- krv i krvni derivati.

H. Prava na druge usluge

Izabrani doktor može uputiti svog pacijenta specijalisti sa sekundarnog i tercijarnog niva. Izabrani doktor prije upucivanja pacijenta na sekundarni i tercijarni nivo mora kompletno obraditi pacijenta u okviru usluga iz osnovnog paketa zdravstvenih usluga za PZZ.

Izabrani doktor vrši upucivanje osiguranog lica u drugu zdravstvenu ustanovu na liječenje uz poštovanje propisanog načina i postupka ostvarivanja prava osiguranika, a to znači da osiguranik može ostvariti svoja prava iz osnovnog osiguranja (na ovjerenu zdravstvenu knjižicu) na teret Fonda za zdravstveno osiguranje samo uz uputnicu svog izabranog doktora,

Izabrani doktor može od specijalista sa sekundarnog i tercijarnog niva da traži:

- konsultaciju, mišljenje o dijagnozi odnosno liječenju pacijenta na osnovu dokumentacije (pismo), koju je sam prikupio,
- liječenje određenih bolesti koje uključuje i upucivanja pacijenta i kad ostalih specijalista, kada se radi o složenim postupcima dijagnostike i liječenja,
- bolničko liječenje.

U minimalni obim usluga spadaju i usluge hitne medicinske pomoći, koje mogu i moraju obaviti davaoci usluga i bez uputa izabranih doktora.